

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre . . . 16 frt. Negyedévre . . . 4 frt.
Félévre . . . 8 frt. Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adtnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy □ centimetryni tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Vegyes ügy.

Az európai nemzetközi jogszolgáltatás különböző „kapitulációk” alapján úgy fejlődött, hogy a keresztény államok alattvalóinak egymásközt fenforgó vitás ügyeiben, a nem keresztény államok területén, a konzuli hatóságok utján, minden pör felett azon állam konzuli bírái ítélenek, a melynek kötelekbe a pörös felek tartoznak. Ha tehát két német alattvalónak pörös vizsgálva van egymással a törökbirodalom területén: ügyük fölött a német-konzul bíraskodik; ha egy német és egy franciaia alattvaló jönnek hasonló helyzetbe: akkor az alperes konzuli bírósága az illetékes forum. Ez az állapot a nemzetközi jogszolgáltatásnak immár százados szokása; a keresztény államok ekként a nem keresztény államnak azt a területét, a melyen keresztény alattvalók bírói igazságot keresnek exterritoriális helynek tekintik, mintha csak az a földdarab, melyen a keresztény állam jogkereső alattvalója áll, ki volna szakítva a nem keresztény állam területéből. Ilyen formán tiszta és világos mindenki előtt, hogy a konzuli bíraskodás nem egyéb, mint az anyaállam bíraskodásának egy külföldre tolt alkatrésze.

Magyarország is állam; Magyarországnak is van bíraskodási joga; a magyar justiticia Mohács óta is a magyar államhatalom egyik szuverenitási tényezőjének tekintett. Hogy a magyar honpolgár fölött, magyar törvények szerint, magyar bíróság ítéljen: e közjogi principiumhoz a legnagyobb szívszással ragaszkodtak mindig őseink, s fontos közjogi elvet a 67-ki alkudozásnál, a németnek nem jutott eszébe megátadni, s Deák Ferencz hazánknak bíraskodási jogát a legteljesebb mértékben fentartotta. Élvezük és gyakoroljuk is azt minden megszorítás nélkül.

De Magyarországnak is vannak alattvalói a török birodalom területén. Mi történik ezekkel igazságszolgáltatási ügyekben?

Az osztrák kormány 1855-ben, tehát akkor, midőn Magyarországot beleolvasztották volt ügy kormányzásilag mint területileg a Gesamtösterreichbe, rendeleti uton szabályozta saját alattvalóinak konzuli bíraskodását. E szabályzatnak a külföldön tartozkodó magyarok — mint osztrák alattvalók, szintén alá voltak vetve. E szabályzat szerint, első fokon ítélték a konzulok, más

sod fokon a bécsi, lemergi, zágrábi és nagy-szebeni Oberlandesgerichte.

Mit jelent ezen intézkedés s általában mit jelent a konzuli bíraskodás? Semmi egyebet, mint azt, hogy az illető állam szuverenitása ezen bíraskodás által is kifejezésre jusson; mint azt, hogy az államok ezen bíraskodás által is oltalmazzák azon köteleket, mely az alattvalókat hozzájok fűzi; mint azt, hogy minden állam saját felség jogából kifolyólag megadja alattvalójának azt a természetes jogot, hogy vitás ügyei ne idegen törvények alapján, idegen bíró által döntenek el, hanem hazai törvények alapján, hazai bíró által.

Mindenki természetesen találja tehát, hogy az 1855 diki rendszabály nem állhat fönn továbbra is, mert mi nem vagyunk az osztrák államba kebelezve, s mert nekünk meg van a magunk igazságszolgáltatásunk. Eneklfogva Szilágyi igazságügyminiszter javaslatot készített a konzuli bíraskodásról, s annak tárgyalását tegnap a ház meg is kezdte.

Eddig úgy volt, hogy a magyar alattvalók ügyeinek fölött osztrák törvények szerint osztrák konzuli bíró ítélt. Ez az abszolút és egységes Ausztria hagyatéka gyanánt maradt rájuk. Hogyan lesz hát most, az új javaslat életbelépése után? Úgy lesz, hogy konzuli bírának neveznek ki felerészben osztrák állampolgárokat, felerészben magyar állampolgárokat, s ezek felváltva bíraskodnak, váltakozó elnökség vezetése alatt. Tehát bizonyos ideig osztrákok bíraskodnak magyarok fölött is, bizonyos ideig magyarok bíraskodnak osztrákok fölött is. Valamennyi bíró a közös külügyminiszter nevezi ki az osztrák és a magyar kormányok meghallgatásával. A bíróság magyar tagjainak költségeit a magyar országgyűlés, az osztrák tagokét a külügyminiszteri budget fedezi. Hogy aztán ezt a külügyminiszteri budgetet részben a magyar állam hordozza, s így a magyar állam fizeti egyszer a magyar konzuli bírakat, s fizeti közvetett uton az osztrák bírakat is, míg az osztrák nem fizeti közvetett uton sem a magyar bírakat, — ez a csekélység számba sem is jön egy olyan lovagias és generozus nemzetnél, mint mi vagyunk.

Ezen bíróságok felelőviteli hatósága nem egyfelől Ausztria, másfelől Magyarország felsőbb bírósága, hanem egy Konstantinápolyban, az irt elvek szerint felállítandó vegyes bíróság.

Itélnek pedig e bíróságok az osztrák alattvalók ügyeiben német nyelven, és a magyar alattvalók ügyeiben — német nyelven. Ez pártítás!

Itélnek e bíróságok az osztrák alattvalók ügyeiben osztrák törvények szerint; a magyar alattvalók ügyeiben — osztrák törvények szerint. Ez is pártítás.

Itélnek e bíróságok az osztrák alattvalók ügyeinek fölött a császár és király nevében; a magyar alattvalók ügyeinek fölött a — császár és király nevében. Ez is pártítás!

Értelmes olvasóinknak nem szükség ezt magyarázni. Mi elmondtuk a tényeket. Ítélenek.

Főlemerághatatlannul világos ebből, hogy ha a magyar honpolgár a törökbirodalomban van, ott többé nem magyar, hanem osztrák. Világos, hogy államiségünk azon fő elvén, hogy magyar honpolgár fölött, magyar bíróság, magyar törvények szerint ítéljen: csorba ejtetik. Világos, hogy igazságszolgáltatásunk szuverenitásából lealkusunk egy darabot éppen a nemzetközi érintkezésben, a hol a legkisebb jelvény, a leg-halványabb szín, a legfeljebb cizmer is, mint az államhatalom kifejezője, nagy jelentőséggel bír.

Iparunk, kereskedésünk a kelet felé irányozza lépteit. De iparosaink és kereskedőink nem nyernék ott mint magyar honpolgárok oltalmát, hanem osztrák alattvaló számba jönnek. Az exterritoriális helyzet az angol, belgára, svédre, olaszra nézve azt jelenti, hogy Keleten is maradjon angol, belga, svéd, olasz. A magyarokra nézve azt jelenti, hogy legyen a Keleten — osztrák.

Igy védelmezi Szilágyi miniszter Magyarországot államiségét.

B. M.

Kilesz a primás? A „Temesvári Zeitung” parlament köréből vett értesülés alapján közli, hogy Samassa József egri érseknek hercegreprimás kinevezése bevégett dolog, s legközelebb megtörténik.

Politikai hírek.

A 48-as körből. Az országgyűlési 48-as pártkör Ugron Gábor elnöke alatt hétfőn értekezletet tartott, mely részleteiben is tárgyalta a konzuli bíraskodásról szóló törvényjavaslatot. A kör álláspontját Győr-

fy Gyula fogja kifejteti és a vita fejlődéséhez képest többen fognak abban részt venni. Külön határozati javaslat benyújtása most nem tartott szükségesnek.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt f. hó 16-án tartott értekezletén Irányi Dániel elnöke alatt foglalkozott a konzuláris bíróságokról szóló törvényjavaslat. Irányi bevezető szavai után, melyekkel a javaslatot a párt álláspontjából elítéli, Polonyi Géza terjesztett elő egy határozati javaslatot a javaslat elvetése tárgyában. Ezen javaslat Irányi Dániel, Helfy Ignác, Thaly Kálmán, Horváth Ádám és Just Gyula támogató felszólalásai után egyhangulag elfogadtatták. A határozati javaslat benyújtásával Polonyi Géza előbb Horváth Ádám képviselőt akarta megbízni, de ez helyesebbnek találta, ha maga Polonyi, a ki szerkesztette, adja egyszerűsre mind elő a képviselőházban. Horváth érvelése mellett szólt fel Just Gyula is, mondván, hogy egyrészt az ügyet Polonyi tanulmányozta legbővebben, másrészt utját szegi mindenféle mende-mondának. Így aztán Polonyi Géza kérték fel egyhangulag a határozati javaslat betérjesztésére, a ki e megbízást az értekezleten felszólalóknak a szép számban jelenlevők helyeslései között előadott kérelmére el is fogadta.

Üdvös közoktatásiügyi rendelet. A valás- és közoktatásiügyi m. kir. miniszter 17472—890. szám alatt a következő rendeletet intézte valamennyi kir. tanfelügyelő-séghez:

Értesültem, hogy egyes nem magyar tannyelvű népoktatási tanintézetekben oly történelmi, illetőleg földrajzi tankönyvek és taneszközök (fali és kézi térképek, földgömbök) szolgálnak a tanítás alapjául, melyekben a történelmi családnevek annyira eltorzított helyesírással használatnak, hogy sokszor alig ismerhető föl az illető történelmi alak, kinek szerepléséről szó van, a földrajzi helynevek pedig nem a hivatalos elnevezés szerint, hanem egy-egy vidék sajátos elnevezése szerint fordulnak elő. A helyes eljárás e tekintetben az, hogy a történelmi nevek csak úgy használatssanak, a mint azokat a történelmi tudomány általában elfogadta, a földrajzi helynevek pedig vagy az állam által elfogadott hivatalos alakban legyenek írva vagy pedig, ha az illető vidéken szokásos elnevezéssel iratnak is, zárójelbe mindig kitévéssek az illető helynek az állam nyelvében való hivatalos neve is. Erről a tanfelügyelő-ség tudomása végett oly felhívással értesitem, hogy a mennyiben tankönyvekben vagy tankönyvek és taneszközök használatának, erről az illető könyv vagy taneszköz beküldése mellett tegyen jelentést. Kelt Budapestben, 1891. évi február hó 6-án. Gróf Csáky s. k.

A magyarországi románok sorsa foglalkoztatja a romániai sajtót. A Romanul mindig talál valami újat, a mit olajképen csepegtethet rá a gondosan szitogatott parázsra. Most egy konkrét hírrel áll elő, a mely elég érdekes lenne, ha egyáltalán a Romanul efféle híreit komoly számba le-

hetne venni. Az idézett lap ugyanis ezeket írja: „Értesülünk szerint Manu tábornok bécsi tartozkodása alkalmával, Kálnoky és a miniszterekkel értekezett. Szóba hozta a románok elégtelenségét. Az említett államfőreket azt mondták, csakugyan kell valamit tenni a magyarországi és erdélyi románok kibékítésére (?) és hogy legközelebb meg fogják gátolni azt a chauvinisztikus áramlatot, a mely a magyarok között uralkodik. (Táncsak nem!)

A t. Házból.

Budapest, febr. 17.

Megkezdődött ma a konzuli bíraskodásról szóló törvényjavaslat tárgyalása és pedig megkezdődött oly nagy érdeklődés és oly impozáns fölvonulás mellett, hogy ma már eleve tisztában lehet azzal mindenki, hogy ebből a tárgyalásból nagy csata lesz.

Nemcsak a képviselők jelentek meg a mai tárgyalásra igen nagy számmal, hanem a karzatok is a politikai és társadalmi élet legkiválóbb elemeit egyesítették. Az idegenek karzatán jelen voltak az idegen konzulok, a főrendek karzatán számos főrendi notabilitás és azok közt tilt maga az osztrák igazságügyminiszter gróf Schönborn is, aki Apponyi beszéde alatt jött el s kinek Apponyi beszédét Wekerle pénzügyminiszter magyarázta.

Az ülés igen élénk és izgalmas volt; a levegő telve puskaporral; de az ugynevezett parlamenti heccnek minden jelensége nélkül.

Néhány nap múlva a parlamenti tárgyalások tükrében az egész ország és az egész közvélemény tudni fogja, hogy miről van szó. És minden nap az ellenzék erejét fogja növelni, mert minél szélesebb körben fog elterjedni a tiszta igazság, s minél nagyobb körben fog „kivilágosodni az a vesztély, mely az igazságügyminiszter törvényjavaslatában jogunkat és a magyar igazságügy szuverenitását tenyegeti, annál nagyobb sulya lesz az ellenzék jogvédő harcának a képviselőházban is.

A vitát Bokross Elek, a bizottsági előadó kezdte. A javaslat által megjelölt megoldást a helyi viszonyokkal, a nemzetközi szerződésekkel és az 1867. XII. t. czikkkel indokolta, s ajánlotta elfogadásra, mint „vivmányt” a jelenlegi állapothoz képest.

Utána a függetlenségi párt részéről Helfy Ignác következett, ki éles bonczkés alá vette a törvényjavaslatot s indoklás mellett mutatta ki annak hibáit s tévedéseit.

Ezután gróf Apponyi Albert szólalt fel s tartott egy nagyszabású beszédet a javaslat ellen.

AZ „ELLENZÉK TÁRCZAJA”.

1891. Február 18.

A hétről.

Budapest, 1891. február 16.

Hogy micsoda szinpad szituációk között hagyta oda miniszterelnöki székét a lelépett kormányelnök, annak most láthatja egész operettszerűségét a nemzet. Emlékeztünk vissza, hogy a szabadelvűek táborának legszámbavehetőbb tagjai akkoriban hangos szóval hirdették, hogy gr. Szápáryval csak személyi változás történik. — a rendszer marad a régi, a jelszavak, programok a régi, a fegyverek szintén, az egységes szellem nemkülönben, — szóval, hogy Tisza Kálmán visszavonulása nem zavarja meg se a párt egyetértését, se a kitűzött politikai czélok elérését.

Ennek a manifestumszerű kijelentésnek az őszinteségében természetesen nem hitt senki. Nincsen olyan pipotyá ember ebben az országban, a ki elhitte volna, hogy egy hüvelybe két kard is befér egyszerre, ha sok jóakarattal szorongatják őket egymás mellé, — mint ahogy Szápáry grófot és Tiszát hozogatták egymáshoz közel a — Móricz Pálak.

Most aztán föllebbent erről a finom komédiáról a függöny s a szereplők a maguk valóságos alakjaikban mutatkoznak. Horváth Gyula, ki addiglan egyike vala a Tisza kormány legitimusabb embereinek, nyíltan háttat fordított a Tisza kormányból. „Tisza klick”-é devalválódott parlamentáris klub, párt

nak. Vele együtt megfordult még egy pár belső ember, — sőt még a generális hűségű fegyverhordozója Mikszáth Kálmán sem maradt meg az ő „jóakaró”-jának táborában, hanem lement a maga Lónyai utcai 13. számú lakásának a lépcsőjén és felment a Horváth Gyula Lónyai-utca 7. számú lakására, — a hol a szabadelvű forradalmi párt renegátjai tartottak konferenciákat. Pár nap előtt aztán kipattant e konferenciák eredménye is: nyilván valóra lett, hogy Horváth Gyula márczius idusán kormánypárti programmal új lapot indít, a lap szerkesztője Mikszáth lesz, s hogy erre a lapra gróf Szápáry Gyula miniszterelnök is aláírt 20.000 forintot. Punktum! Tessék ebből levonni a következtetéseket.

A dolog különben egészen természetes. Szápáry Gyula gróf, ha csak némi férfias büszkeség lakozik is benne (és megmutatta most is, hogy ebből az erő drágaságból jókora masszát tud magának) nem tűrhette el, hogy a Tisza-klick döntő befolyást követeljen magának a kormányzatban, s úgy tűntesse föl a „Nemzet” utján nyilvánosan is a kormányváltozást, mintha az csupán az ideiglenesség jellegével bírna, s ő (Szápáry) a Tisza akarata, vezetése, támogatása és suggerálása szerint intézné a kormányügyeket éppen csak úgy mint régen, pénzügyminiszter korában.

A Tiszák által feléje nosztogatott jármot egy csapással akarja lerázni magáról. Férfias és önértékes lépés. Nincs benne kétség, hogy ez a hazug látszattal való nyílt szakítás sokkal nagyobb mértékben fogja neki megérkezni, a parlament pártok rokonszen-

vét, mint eddigi hallgatása, a melylyel a neki tulajdonított alárendelt szerepet mintegy megerősíteni látszik. Hogy ez a nyílt szakítás miféle politikai következményeket von maga után, arról e pillanatban természetesen még beszélni sem lehet. Bizonyos mindössze annyi, hogy — a dolgok mostani alakulása szerint, — a Tisza-klick napjai körülbelül pontosan fel van róva, s közeli szétrobbanása valószínű. Horváth Gyula már kikezdte a fundamentumot. A többi magától jön, — ha jön. Nem szabad elfelejteni, hogy Tisza kitűnő diplomata és fényes észtehetségű ember. . .

Olvasták önök azt a szenzációs leleplezést, a melyet a hírhedt Ábrányi-féle „Bismarck interviu” dologában tegnapelőtt a „P. Lloyd” tett közzé?

Ez most a hét legfőbb eseménye Budapest. Erről beszél utcán, színházban, kávéházban kivétel nélkül majdnem minden ember.

Boldogtalan történet ez nagyon! Szeretném kikerülni, de lehetetlen. Ábrányi Emil nem fogadta meg a sajtóban is hangoztatott jó tanácsot, hogy hagyjon békét ennek a dolognak, ne piszkálja többet, bizza a feledés sötétégére, a mely két-három év alatt úgy kitorli az emberek emlékezetéből, mintha sohasem történt volna az egész komédia. Az interviu emlékezte ismét fölfrissítettet; Ábrányival ismét gúnyt űznek a lapok, s most természetesen már sokkal észrevehetőbb élel, mint a mult ősszel, a midőn sajnálatos botlását igen sok ember a poéta extravaganciájának és menthető hóbortjának kontójára róta föl.

Sajnálatos töként azért ez a máskülön-

ben operettbe illő affair, mert Ábrányiban első sorban a jóra való költőt sújtja. Ezt a véleményét hangoztatták az interviu első denuncziálása alkalmával, s ugyanezt hallani számos oldalról mostanában is. Hja! de hát mindenki úgy cselekszik, a hogy tud. Tanácsot ilyen esetekben nem igen lehet adni, jöllehet senki sem ugyan ostoba, hogy ne tudjon alkalmasszerűleg jó tanácsot is adni, s viszont senki sem olyan bölcs, hogy az ilyen tanácsra soha se szoruljon rá.

Sokkal vigabb téma a Jászay Maripáratlan dicsőessége. Ez a csodálatos asszony hetek óta foglalkoztatja a főváros műértő közönségét Sophokles 2330 éves tragédiájának, az „Elektrá”-nak interpretációjával. Valóságos harczt provokált az Elektra hívek és anti Elektrizták között, mert vannak ilyenek is. A „Budapesti-Szemle” például, a hol Gyulai Pál tekintélyének sulya alatt valaki izetlen csipkedéssel próbálta ledisputálni Jászay hatalmas alkotásáról az értéket és a művészi fényt, — ilyen. Ugyancsak ilyen egy pár mérsékeltlen méltányolt ifjú és nem ifjú drámaíró is, — a kik azonban már nemcsak Jászay művészetét kicsinylik, hanem megátmadják egyenesen Palay Edét, a nemzeti színház igazgatóját is, a ki szerintök nem karolja föl elegendő mértékben a hazai színműirodalmat, hanem tért enged, még pedig túlságos mértékben, az „idegen” dolgoknak. Sophokles Elektrája idegen dolog! Uram, ne vigy a kisértetbe! mit lehessen felteni erre? S mit arra a támadásra, a melyet Paulay személye ellen az „Élet” cz. új havi folyóiratban valaki világra röpített?

Tiszára neveltséges volna Paulay Ede védelmére kelní ebben a dologban, a melyben nincsen megtámadójának egy szemernyi igazsága sem, — s bolondság volna ugyszintén bizonyítani azt is, hogy a Nemzeti színház fennállása óta most Paulay igazgatása alatt éli a maga legszebb fénykorát.

A panasz alapján véve sem indokolt. Magyar drámai literatúránk rohamos fejlődését nem lehet elperelni; új meg új tehetségek támadnak, új meg új biztató eredmények kecsgetnek tisztességesen gyümölcsöző jövővel. Az persze igaz, hogy a Nemzeti színházba való bejutás nehéz, — de legyen is! Nagyon messze mennének, ha a legelső magyar szinpad, a mely művészi magasságát tekintve a continens bármely első rangu műintézetével kiállja az összehasonlítást, tért engedne a legkezdetelesebb próbálkozásoknak is. Az új emberek igenis acceptálandók, de csak abban az esetben, ha a mit produkálnak: tanglich. Fiatal, vagy öreg, — egyremeg; a tehetséget nem lehet és nem szabad se rőföl se kereszlevéllel mérni, — hanem szabad és kell azzal a mértékkel, a mely a Nemzeti színházat Paulay kezében az ország legelső műintézetévé emelte föl. Mellőzött titánok lármája nem lehet irányadó. A fiatalok szertelensége amugy is tulon-tul provokálja napjainkban a közgyelmet: nem volna tehát észszerű senki részéről sem, ha ennek a kieroszakolt figyelemnek a révén a magyar drámai irodalom valóban becses érdekei szenvednének csorbát.

Ott van a szegény, elárvult népszínmű a Népszínházban! Annak az érdekeire ugyan

A független polgárokhoz.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt elnöksége következő felhívást és figyelemztetést intézi lapunk után a független értelmű polgárokhoz:

Felhívás.

„Az önkormányzat, illetőleg a tisztviselők választásának fenntartása érdekében, mint az a képviselőház üléséről közölt tudósításokból látszik, folyvást érkeznek kérvények, valamint egyre érkeznek az országgyűlési és 48-as párt köréhez (keresési-ut 11.) levelek kérvényminták küldése végett, mely megkeresések azonnal teljesíttetnek.

Bizonyosága ez a polgárok ragaszkodásának a választási joghoz, a melyet a kormány megzúntatni szándékozik.

Midőn e ragaszkodást örömmel tapasztaljuk, egyúttal „kérjük polgártársainkat pártkülönbség nélkül, hogy a kérvények aláírását folytassák, nem hallgatván azokra, a kik őket arról netalán lebeszélnek akarják, „lévén a tisztviselők választása a polgároknak egyik legbecesebb joga. Ennek megtartására czéloz a kérvényezés, a melyet a törvények oly alkotmányos joggá avattak, a mellyel minden polgár, gazdag vagy szegény, szabadon élhet, s a melynek gyakorlásában senkinek sem szabad öt korlátozni.“

Figyelemztetés.

A jövő 1892-iki évben lesznek az általános országgyűlési képviselő választások.

Ezen választásoknál azon polgárok fognak birni választói joggal, a kik az ez idén elkészítendő választói névjegyzékbe be fognak iratni.

Ebbe pedig az 1874-iki XXXIII-ik és az 1875-iki VI. t. czikknek értelmében csak azok vehetők fel, a kik az ott meghatározott feltételeken kívül a megelőző évi, tehát az 1890-iki egyenes adót, illetőleg az ennek megfelelő adóhátralékot folyó évi április 15-ig lefizették.

Ugyanazért felhívjuk polgártársainkat, hogy a törvény említett rendelkezésének, ha megerősítésbe kerül is, megfelelni el ne mulasszák, nehogy a választói névjegyzékből kihagyatván, választói joguktól, mely egyébiránt nemcsak jog, hanem polgári kötelesség is, elessenek.

Egyúttal arra is figyelmeztetjük polgártársainkat, hogy az összeírások, mely hivatalból történnek, vigyázzanak, vajjon beirat-e a választók közé s ha kihagyták volna, vagy olyanokat írtak volna be, a kiket a választói jog nem illet, az ellen a központi választóhívhöz, ennek határozata ellen pedig a királyi kuriához írásban folyamodjanak.

Konzuláris biráskodás.

Az országgyűlési szabadelvű párt báró Huszár Károly alelnök elnöke alatt hétfőn tartott értekezletén tárgyalás alá vette a konzuláris biráskodás szabályozásáról szóló törvényjavaslatot.

Bokros Elek, a ház igazságügyi bizottságának előadója kiemelte, hogy a javaslat feladata volt egyfelől összhangba hozni a konzuli biráskodást közjogunk fennálló szervezetével, másfelől javítani magát a konzuli biráskodást.

A javaslat rendelkezései, melyek a teljes paritás alapjára vannak fektetve, minden

irányban megis felelnek a feladatnak, minél fogva a bizottság teljes megnyugvással járult azokhoz, csakis a 8-ik §-t módosítván oly irányban, hogy a főtörvényszék bírának függetlensége megfelelőbb garanciákkal látszék el.

Nem a n n n Armin elfogadja a javaslatot, egyáltalán nem találván igazoltnak az aggodalmakat, melyek kifejezésre jutottak a javaslatl szemben, mely, el is tekintve minden czélszerűségi szemponttól, érvényre juttatja a magyar állam souverainitását ott is, a hol az eddig ily teljes mértékben nem érvényesült. Csakis a magyar és osztrák törvényjavaslat szövegében előforduló eltérések iránt kér felvilágosítást a miniszteről.

Szilágyi miniszter válaszlója, hogy annak a törvénynek tervezete van előterjesztve, melynek megalkotását a kormány javasolja, s hogy a mindkét államot érdeklő határozatok a kormányok megegyezésével jöttek létre. Ami a törvényjavaslatot magát illeti, az dualistikus alkotmányunkat s alaptörvényeinket, valamint Magyarország függetlenségét nemcsak nem érinti, de minden irányban határozottan kifejezésre juttatja.

A miniszternek általános helyesléssel fogadott felszólalása után a törvényjavaslat az igazságügyi bizottság szövegéhez szerint minden további vita nélkül általánossággal s részleteiben is elfogadtatván, az értekezlet véget ért.

Levelek.

I.

Naszód, 1891. febr. 13.

Nem mintha az irhatnomság avagy a veszekedhetnomság fogott volna el; — nem mintha a „Jászfő ur“ személyiségét és véleményét magam és a naszódai magyar társadalomra nézve mérvadónak ismerném el — „kényszerít“ eme sorok megírására: hanem egyszerűen ama tény, hogy „Jászfő ur“ e b. lap 33. számában — eltekintve személyiségemtől — már csak állásom kedvéért sem hagyhatok szó nélkül.

Hadd lássuk „Jászfő ur“ említett cikkekét. Minden naszódai előtt kiki belőle a teljes tájékozatlanság. Hja „Jászfő uram“ három havi Naszódon való tartózkodás még nem elégéses arra, hogy — a nagyközönséget félrevezetve — ítéletet mondhasson a mi társadalmi viszonyainkról, — különösen akkor midőn Naszódon még társadalmilag nem is él.

Évek óta ismerem a naszódai viszonyokat s megengedi „Jászfő ur“ ha épen legkevésbé értek vele együtt, midőn olyan rőzsás színben tünteti fel azokat. A „Jászfő ur“ annyira óhajtott „békesség“ kedvéért tárgyról mindent mellőzve ezúttal — csak annyit akarok felhozni a rőzsás viszonyok illusztrálására — a nélkül, hogy ezt az egész romlásnak nyakába varrjam — hogy f. hó 8-án fillérestélyünk alkalmából a vendéglőkön holmi román nyelvi írott hirdetések fitegettek, melyekben talán „Jászfő urnak“ is értesére adták, hogy a „számár magyarok“ concertet adnak stb. stb.

Magyar és román kaszinó van Naszódon de nem vagyunk „nagyreszt“ mindkettőnek tagjai. A román kaszinónak van két magyar tagja, a magyar kaszinó 5-6 román tagja m. kir. állami hivatalnok és megyei tisztviselő. Ennyi az egész. S ha jól emlékszem a román kaszinó nem 4, hanem 2 magyar lapot járat, hogy kinek kedvéért, azt már nem tudom oly biztosan mint „Jászfő ur“.

Azután kérem Jászfő urat, ne higgye el magát azért annyira, hogy a román tűzoltó banda megmuzsikálta újév napján, — megteszi azt minden nadrágos emberrel — a floresért.

Hanem az estély! Ott volt Jászfő ur??

Nem tudom miféle sokszorosító szemüveget látta azt a „majdnem teljes“ számot. Legfeljebb egynegyede ha ott volt, román nő csak kettő. A másorban a még csak megalkult „dalárda“ — műkedvelőként — nem kettő, hanem három férfiénnyel szerepelt. Azt sem foghatom fel, hogy honnan irhatja, hogy G. K. k. a. „annyiszor és ilyké“ szerepelt. Jászfő uram! Ez volt a legelső felépése!!! Magyar színi műkedvelői társaságról sem tud „Jászfő uron“ kívül Naszódon senki eddig. Tájékozatlanság! Valótlanágok özése!

Hanem nunc venio ad fortissimum! Értetlenül löttem, hogy miért s mi célból s hogy a magán kívül még kiknek (?) a nevében intézi hozzám „kéreztünk“—et. Tudja mi Jászfő ur? Megmondom röviden. Ott, a hol egyházam s hazám jogainak megvédéséről s kiváráról van szó — senkivel sem alkuszom meg — még a béke kedvéért sem. Legyen tölem minden jó román, jó német stb., de engedje meg, hogy én is jó magyar lehessen minden körülmények között — még akkor is, ha ez talán Jászfő urnak“ s másoknak nem tetszenék.

SZELKE JÓZSEF, s. k.

II.

Ugy is, mint 15 év óta a v.-hunyadi ref. egyházmege esperese, s úgy is, mint 1870. decz. 11-től 1878-ig a dévai ref. egyházközségnek volt papja, felhiva vagyok becses lapja f. év febr. 6-iki számában megjelent dévai lapra reflectálni. Reflexióm egyszerű, rövid s ezúttal csak enyiből áll: jelzett levélnek a dévai ref. egyházközség 13 év előtti állapotára vonatkozó állapotára vonatkozó állításai a valóságnak meg nem felelnek, s annak minden, az e. k. helyzete, anyagi és szellemi állapotára vonatkozó, szava a való tényekkel homlok egyenest ellenkezik. Hogy melyik akar, és pedig, úgy látszik, bizonyos tendenciosus szándokkal, mistifikálni: a levélíró-e vagy a jelentést tevő, azt én e pillanatban nem tudhatom. Ép azért fenti állításomat dokumentumokkal is igazolni, még ezúttal szükségesnek tartom és pedig magának a közügynek is jól felfogott érdekében; megjegyzem azonban, hogy erre azon pillanatban kényszerítve leszek, mielőtt ezen nyilatkozatom valódiságát bárki is kétségbe vonja. Nem tehetem azonban azt, hogy bámulatomnak ne adjak kifejezést a felett, hogy a régebbi hívek közül nem akadott senki (s talán éppen a főgondnok ur) ki ellene mondjon azon teljesen téves állításának, hogy dévai ref. egyházközségünk, avagy Déva városa előtt 13 — vagy akár 23 évvel is — az előlajosodás lejtőjére jutott volna. Mert ez egyszerűen nem áll. De nem áll az sem, hogy 13 évvel ezelőtt ott bárki is „roszkadozó templomot“, „düldező papi lakot“, „pénzügyi nyomorult viszonyokat“ s „indolens“ híveket talált volna. Sőt, ép az utóbbira vonatkozólag mondá, a levélben hivatolt időben, az esperes: hogy dévai ref. egyházközségünkben az egyházi közszellem minden időben követésre méltó volt, mert itt soha sem hiányzott az egyház ügyei iránti érdeklődés és feltalálhatni e helyen azt — mit bizony kevés helyen — hogy itt a nagy közönség papját becsülésben s kiváló tiszteletben tartja (természetesen ha maga is megérdemli). Ezt és csak ezt mondtam vala én akkor és pedig mondhattam ezt saját tapasztalatomból kifolyólag is.

Teljes tisztelettel
BARTHA LAJOS,
ref. esperes.

Elszámolás a magyar cyclusról.

A kolozsvári nemzeti színház magyar cyclusa holnap (febr. 19-én) fejeztetik be.

Az alábbiakban számolunk a cyclusról, mely fényes bizonyítéka volt az eredeti színdarabok gazdaságának és minden izlést kielégítő színpadképességének.

A magyar cyclus előadásainak sorozata január 1-én kezdődött. Ez idő alatt (febr. 19-ig bezárólag) összesen 48 napon volt színi előadás. Két napon: febr. 3. és 7-én bálók tartattak a színházban.

48 napon összesen 58 előadás volt (köztük 10 délutáni).

Színrekerült 42 magyar írótl (köztük 6 zeneszerző) összesen 56 mű.

Előadott művek, válfajuk szerint:

- 1 prólóg.
- 9 tragédia és történelmi dráma
- 6 társadalmi dráma,
- 14 vígjáték.
- 18 népszínmű és népdráma.
- 1 bohózat.
- 1 dalmű.
- 6 operette.

Ujdonság volt 6. Egészen új betanulást igényelt (az ujdonságokon kívül) összesen 14 mű. Tehát a negyennyolc napra terjedő cyclus folyamán husz darabot tanult be a színtársulat, a mi odaadó szorgalmat igényelt a tagok részéről.

Az 53 előadásban ismételtetett 8 mű (köztük 4 kisebb darab).

Az előadott darabok sorozata a következő:

Abonyi Lajos: Magduška öröksége (népszínmű).

Almási Tihámér: Két év múltán (vígjáték).

Bartha Miklós: Melanie (dráma.)

Bartók Lajos: A méhek (vígjáték.)

Berczik Árpád: Közügyek (vígjáték.)

Csepreghy Ferenc: A sárga csikó (népszínmű.)

Csikó Gergely: A nagytratemér (vígjáték.)

Czakó Zsigmond: Kalmár és tengerez.

Ditrói Mór: Szeresd a hazát! (prólóg.)

Dobsa Lajos: Szent István király (történelmi dráma.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Dóczy Lajos: A csók (vígjáték.)

Szigligeti Ede: Világ ura (tragédia) és a következő népszínművek: A szökött katoná. Két pisztoly. A csikós. A cigány.

Tábori Róbert: Ildikó (dráma.)

Toldy István: A jó hazafiak (vígjáték.)

Tóth Ede: A falu rózsája (népszínmű.)

Tóth Kálmán: Dobó Katica.

Vahot Imre: Huszárcsiny.

Váradi Antal: Hun utódok (tört. dráma.)

Vidor Pál: Ingyenélők (népszínmű.)

Vörösmaty Mihály: Marót bán (tragédia.)

Bornemissza Károly báró: A gyermekkirályné.

Erkel Ferenc: A névtelen hősk (dalmű.)

Hegyi Béla: Pepita.

Konti József: Királyfogás. A suhancz.

Megyeri Dezső: Katonás kisasszony.

Simon Kálmán: Páros szöktetés.

A felsorolt műveken kívül a magyar cyclus folyamán (a befejező előadás) még előadtak: Hegedűs Istvánnak a „A függöny legördült“ című epilógia, Zichy Géza grófnak „Temetés külföldön“ című költeménye és Serly Lajos ünnepi nyitánya.

Ennyi a beszámolásunk a magyar cyclusról, mely annyira sikeresen irányította a közönség érdeklődését az eredeti színpadi termékek felé. Ditrói Mór igazgató és a buzgólkodó színtársulat az ugy nemzeti szempontból nagyjelentőségű terv megvalósításával fontos, emlékeztető eredményt ért el.

Érdekes még föllemlitnünk, hogy a kolozsvári nemzeti színház a jelenlegi téli idejében, — 1891. október 1-étől decz. 31-ig negyvennégy előadásban adott eredeti termékeket. Hozzászámítva ehez a most végződő magyar cyclus ötvennyolc előadását, — kitűnik, hogy a kolozsvári színház a téli idejének eddig összesen 139 előadás napján mindössze 102 előadásban (a délutániakat is számítva) hozott színre eredeti termékeket.

Igy tehát 129 napon kizárólag idegen termékeknek csak 37 nap jutott.

A „Kolozsvár“ mint — Bodóné.

Irtuk, hogy a megtűrt városi bizottsági tagságra a város házában jelöltek a város érdekében város atyákat.

A Kolozsvár azt írja, hogy a szabadelvű párt részéről párt politikai érdek nem működött közre.

Irtuk, hogy a hivatalos könyomatu jelölt mellé hivatalos könyomatu ajánló sorok valának csatolva.

A „Kolozsvár“ azt írja, hogy a szabadelvű pártnak, mint olyannak nem is voltak jelöltjei.

Irtuk, hogy a városi hatóság részéről kibocsátott felszólítást és hivatalos jelölt neveit város szolgálkai kitöltették a polgárság nyakára.

A Kolozsvár azt írja, hogy hivatalos apparatus nem gyakorolt nyomást a választók meggyőződésére.

Irtuk, hogy a polgármester ur alant közegei két napig borítékolták és czimezték — minden hivatalos munka mellőzésével — a kortes czédulákat.

Halgatva mennek egymás mellett. Midőn a kapuhoz érkeznek a leány hátra merad, az ifju előre megy. A mint a kapun be ment és hátra fordult, hogy azt tegye, látja, hogy a leány is át akar jönni azon.

Ez privát ut — mondá nyájason. Honakart menni? A nyilvános ut kissé balra felé van.

— Uram, nekem is ez az utam — mondá a leány pirulva.

Én Halling Dorka vagyok, a Ffolliott új szobalánya.

Az ifju csudálkozva bámul reá; aztán kinyitja a kaput és beteszi utána.

— Nagyon örülök, hogy megérkezett — mondá Az anyám várja. Ha ezen az utcán a borostyánok mögött le megy, egy oldal tót fog találni. Bizonyosan lesz ott valaki.

A leány megköszönte az utasítást, erősen dobogó szívvel megy tovább. Felgyötotta maga mögött a hidat!

Az ifju megáll s lángoló arczal néz utána.

— Szent ég — mondja hangosan — mily kedves teremtes!

A leány jobbra fordult. Ő balra fordult a diszbokrokon keresztül, mely ut a virágkerten át a ház homlokzatához vezet. Alment husz méternyire, midőn csemetést hall — erős, éles és hangos csemetést.

— Ez az anyám csemettyűje! kiáltja és szaladva megy előre. De anyám soha se csemetget így!

Bryánnak igaza van. Ugyan ez a csemetgetés zavarta meg a testvére és a Chymppa kisasszony beszélgetését, és hívta őket a meletbe. S természetes, hogy

A „Kolozsvár” azt írja, hogy a városi tisztviselők közül csupán ketten szavaztak és ezek is „ellenzéki” jelöltre.

E szerint a Kolozsvár nem tagadja, hogy a város házában hivatalos jelölés történt — és e helyett emlegeti a politikát.

Nem tagadja, hogy a polgármester ur tudtával és beleegyezésével kortes czédulákat nyomtattak, — hanem-e helyett a „szabad-elmét” párt ártatlanságát bizonyítja.

Nem czáfolja meg azt, hogy a városházán illetlen korteskedés folyt hivatalos rendeletből, — hanem azt mondja, hogy az összes tisztviselőkből csak kettő szavazott ellenzéki (?) jelöltre.

Írnok azt, hogy a tiszta égen — nap sűt . . .

Bőjel csillagok ragyognak, — írni a Kolozsvár.

Kedves Bodóné! Nem hallja, hogy a bor árát kéri?

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, február 18.

— **Áthelyezés.** Latzkovszky Lajos a kolozsvári javítóintézet igazgatóját sürgősen áthelyezte az igazságügyminiszter Aszódra, az első hazai javítóintézet igazgatójává. A rendelet értelmében még ma este végkép bucsút vesz az intézet személyzetétől és növendékeitől akik az igaz tiszteletet s őszinte szeretet érzelmeivel válnak meg tőle; mert hisz ő volt ezen intézet megteremtője 5 évvel ezelőtt; ő öntötte beléje a szó szoros értelmében lelket; ő vezette olyan mély tapintattal, hogy a növendékek részéről — ahol bizony sok nagyon romlott sőt bűsz indulatú gyerek fordul meg — egyetlen nagyobb kiadás nem fordult elő; és olyan eredménnyel, mely fényesen igazolta az ilyen intézetek létjogát hazánkban, ahol ezek csak tapogatóra, kísérletek voltak fölláttva, melyek közt a kolozsvári a második volt. Ezen a téren utat kellett törni a javítás, a nevelés ezen nemét hazánk, nemzetünk viszonyaival egy egyetniti össze, hogy az a mi saját természetünkkel növe ki, honosuljon meg; tehát nem lehetett a külföld példait mereven utánozni — mit fájdalom annyi már inportált idegen intézmény rossz sikere annyisor megboszlott. Ebben a kezdeményezésben Latzkovszkynak elvülhetetlen érdemeit fogja följegyezni a javítóintézetek történeté; mert nemcsak a szervezés munkáját végezte teljes sikerrel, hanem évről-évre több-több olyan eredményt ért el, melyekkel túlszárnyalta az első javítóintézetet s nem egyszer amannak példányát állította oda a miniszterium. Nem szorul ezen állításunk kézzel foghatóbb bizonyítékra annál, hogy a miniszterium bizalma most ötlet tisztelet meg az aszódai intézet igazgatói díszes állásával ily rövid idő után, amelyben mintegy 200 növendék van. (a mienkben csak 60.) De amennyit nyer az aszódai javítóintézet ezen kitűnő erővel, éppen annyit veszít a helybeli, melynek egyszerűsége az elválasztás feletti fájalmában egyszerűsége szerencsés kivételét fűzi a legőszintébb szeretettel a derék igazgató új pályájához s nagyobb földatának sikeres megoldásához.

— **A befejező előadás.** Mai lapunk más helyén számot adunk a magyar ciklusról. A felsorolt adatok élénken bizonyítják a magyar előadások sorozatának fényes eredményét. Holnap (csütörtökön) lesz a befejező előadás, melynek részletes programja a színlapon olvasható. Három olyan mű adatik, mely ez alkalomra készült: Serly Lajos hangulatos ünnepi nyitánya, Járó Kélt mulattató alkalmi tréfája és Hegedűs István hatásos epilógja. Ezenkívül színr kerül a „Szigetvári vértanúk” első felvonása, mely tudvalevőleg Jókai poézisének egyik gyöngyével: a megható esküjelenetével záródik. Ezenkívül Ditróné asszony el fogja szavalni Zichy Géza grófnak „Temetés külföldön” című szép költeményét s Hegedűs István epilógjának hangulatokeltő bevezetése-ként hallani fogjuk a „Névtelen hősök” rövid, de megkapóan szép nyitányát. Az epilóg fényes képpel fog végződni mely alatt az énekkar a „Szózat”-ot énekli. A befejező előadás gazdag és változatos programja kétségteljesen megérdemli a közönségnél, mely a magyar ciklust mindvégig annyira elismeréssel követi.

— **A befizető előadás.** Mai lapunk más helyén számot adunk a magyar ciklusról. A felsorolt adatok élénken bizonyítják a magyar előadások sorozatának fényes eredményét. Holnap (csütörtökön) lesz a befejező előadás, melynek részletes programja a színlapon olvasható. Három olyan mű adatik, mely ez alkalomra készült: Serly Lajos hangulatos ünnepi nyitánya, Járó Kélt mulattató alkalmi tréfája és Hegedűs István hatásos epilógja. Ezenkívül színr kerül a „Szigetvári vértanúk” első felvonása, mely tudvalevőleg Jókai poézisének egyik gyöngyével: a megható esküjelenetével záródik. Ezenkívül Ditróné asszony el fogja szavalni Zichy Géza grófnak „Temetés külföldön” című szép költeményét s Hegedűs István epilógjának hangulatokeltő bevezetése-ként hallani fogjuk a „Névtelen hősök” rövid, de megkapóan szép nyitányát. Az epilóg fényes képpel fog végződni mely alatt az énekkar a „Szózat”-ot énekli. A befejező előadás gazdag és változatos programja kétségteljesen megérdemli a közönségnél, mely a magyar ciklust mindvégig annyira elismeréssel követi.

— **Arany lakadalom.** Egy érdekes és köztisztelőtlen álló házaspár ulti meg tegnap házasságának ötvenedik évfordulóját. Váradi József kerek mester 1841 évi február hó 17-ik napján esküdött meg jelenleg is 64 nevével Hermann Rózával. A férj ma 84 éves, a hitves 73. Az eddig együtt töltött ötven esztendő alatt a legboldogabb családéletet éltek. Házasságuk alatt több gyermekük is volt, kik közül ma négy férjes nő és egy hajadon van életben. Váradi József egyike Kolozsvár legtisztelendőbb iparos polgárainak. A forradalmi idők előtt polgártársai bizalmából kerületi kapitánnyá választott meg, mely tisztelet negyven éven át ritka ügybuzgalommal teljesítette. A forradalmi idők alatt mint kapitánynak nehéz feladat jutott osztály részébe, s ő azt ritka tapintattal és közmegegyezésre teljesítette. Sok ideig választott tagja volt Kolozsvár városi képviselő testületének, s a város köztügyi körül e minőségében melegen buzgólkodott. — Daccára elhaladt korán ma is folytatja iparos mesterségét, s minden

ben igaz és őszinte tisztelettel van környezve. A ritka évfordulati ünnepély alkalmából egyik leányuk, ügyvéd Somodi István-nál családi ebéd volt. A tisztas házaspár ez évforduló alkalmából sokan keresték fel szerencsekívánataikkal, melyekhez mi is készséggel csatlakozunk.

— **Benigni Sámuel** polgártársunk 4 nappal ezelőtt elcsúszás következtében erős tüdőbetegséget szenvedett, minek következtében a mint részvétellel értesültünk, jelenleg betegen fekszik.

— **Athleták gyűlése.** Érdekes tárgyakat vitattak meg az atleták tegnapi választmányi gyűlésükön, melyet a tornavivoda nagytermében Kóvári Mihály alelnök vezetésével tartottak. Mindenekelőtt a vallás és közoktatási miniszter átirata olvastatott fel, a melyben a tervbe vett országos torna versenyek tiszteletdíjakkal, adományokkal és közreműködéssel való támogatást kér a klubtól. Az átirat a választmányi tagok közt élénk eszmecsere adott alkalmat, a minék a veleje az, hogy ez a különben nagyon szép gondolata a miniszternek alaposan el lett puskázva. A miniszter t. i. a Nemzeti torna-egyletet bízta meg az országos program kidolgozásával. Ez meg rá bízta az ő Poroszországból hozott bevándorolt művezetőjére, hogy csinálja meg hát a magyaros szellemű s a magyar vérmérsékletnek megfelelő országos testgyakorlatokat ez a Hannoveri ur. Ez megis csinálta olyaténképpen, hogy a miniszter intencióit egészen félremagyarázta s a magyar játékok és versennyel egybekötött testgyakorlatok helyett a páros láb és karlökésekből álló tornaszat német szellemben való fejlesztését javasolja továbbra is. A választmány határozatilag készségesen a legodaadóbb támogatást helyezi az országos torna-egyletnek, mely kitárába arra az esetre, ha ennek a programja a miniszter terve szerint s a magyaros izlésnek és vérmérsékletnek megfelelőleg fog kidolgoztatni.

— **Takarítják a tanácsház udvarát,** a mi elég hihetetlenül hangzik ugyan de még is igaz. A tisztaságnak fő üre ezt a helyet szemelte ki mai működésének központjává. Egy sereg csáknnyal, kapával felügyelkezett napsámos virad a jeges árkok kivágásán s a hó olvadásból megtódult víz még is ki rendszabályozásán. Most már aztán nem csak rend de „közponi tisztaság” is lesz a tanácsház udvarán.

— **A siketnémák** intézetének Paget János gyéresi nagybirtokos 100 fnt adományt küldött, mi által az intézet alapító tagjainak sorába lépett. Az intézet feltűző bizottsága a nemes szívű adakozónak a leghálásabb köszönetét nyújtja.

— **A márczius 15-iki** ünnepélyt rendező bizottság tagjait vasárnap febr. 18-án délután négy órakor irodai helyiségben tartandó gyűlésre tisztelettel meghívom Deaky Albert elnök.

— **Meghívó.** Van szerencsém a kolozsvári tud. egyetemi ifjú ágot a segélygyeletek elnökeinek nevében is a f. hó 21-én (szombaton) d. u. 2 órakor a joghallgatók I. tantermében tartandó gyűlésre meghívni. Tárgy: 1) A márczius 15-én tartandó emlékünnepély előkészítése. 2) A Mátyás-szobor javára rendezendő hangverseny megbeszélése. G á s p á r István egyet. köri elnök.

— **Az Erdélyi Múzeum Egyet** orvos-természettudományi szakosztálya folyó 1891 évi február hó 20-ik d. u. 4 órakor m. k. tud. egyet. élettani intézet helyiségében orvos szaklétet tart. Tárgy: 1. Dr. Mégy Gyula tanársegéd: Koch-féle kezelés alatt elhaltakban talált körbontozati eltérések. 2. Dr. Hantz Mihály tanársegéd: Az aorta ivból rendellenesen eredő üterek. 3. Dr. Generisieh Antal; tanár: Önként kivettét nagy epekö.

— **Gyulás** történt tegnap este 7 óra után Kolozsvárt Nagy-utczában a Kiss-féle házánál. A ház kéménye gyuladt ki. A tűzoltók városi őrsége kivonult s csakhamar eloltotta a tüzet, mely Juhász János kéményseprő kezelése alatt álló kéményben keletkezett. Mostanában rendkívül gyakoriak a kéménytüzek. Jó volna, ha a közönség is egy kissé utána nézne a kéményseprők munkájának, mert egy katasztrófa könnyen bekövetkeztetik.

— **Török Sámuel unitárius esperes halála és temetése.** Folyó év február 13-án érzékeny vesztéséget érte nem csak a szent-mihályi unitár. eklézsiát, melynek buzgó lelkipásztora hunyt el Török Sámuel személyében, hanem az egész unitárius egyházat, mely egy buzgó és fáradhatatlan bajnokát veszítette el. A 72 éves öreg 49 évet az „ur szőlőjének munkálásában” töltött. — Nagy szorgalma és páratlan tapintatossága által szerzett érdemeit, ha nem is ismeri a világ, de annál inkább igen az az egyház, mely szeretete jótéteményeit szerencsés volt élvezni. Mint szónok ritkítja párját a nép előtt, mely tejjel-mézszel folyó beszédeire mindig örömmel sereglett össze. Mint esperest a kötelesség, pontosság és rendszertel jellemzik. A közjó előmozdítása legkedvesebb foglalkozása volt mindig. Rövid esperessége alatt a sz. kereszturi unitár. egyh. kör a legszebb virágzásnak indult, a mely méltán gyászolja az összes papsággal együtt feledhetlen emléktü vezérét. Temetése e hó 15-én d. u. 1 órakor volt rendkívüli nagyszámú sokaság jelenlétében, hol a vidéki intelligencia is csaknem teljes számmal képviselve volt. Az éneklést a sz. kereszturi dalkör végezte. A házánál rövid imát mondott Sándor Aron kadacsi lelkész. A koporsót 6 palástos pap vitte a sírkertbe. Szép bizonyossága annak az odaadó ragaszkodásnak, mely a köri papság csingóit rajta, a Városházánál tartották a gyászmenet a

templomba, hol Györfi Ferencz énlaki lelkész mondott szép imát és megható gyászbeszédet. A sikerült temetés méltó volt a nagy férfihöz, a ki bárha el is költözött körünkől, de szeretete itt maradt s élköztünk, hosszú időn keresztül megőrizi emlékét.

— **Az udvarhelyi mezei** házi ipar-egylet folyó évi február hó 22-én d. u. 3 órakor, Székely-Kereszturól a városház tanácstermében rendes közgyűlést tart.

— **Kinevezések.** Gróf Bethlen Gábor, törvényadta jogánál fogva kinevezte Kis-Küküllő vármegyébe alszámvevő Szabó Sándor, eddigi kiadót; kiadót Farkas Mór, irnokot és irnokká a központhoz báró Bánffy Károlyt.

— **A dícsőszentmártoni** műkedvelők egyesülete f. hó 16-án tartott népes ülésén szervezkedett teljesen, mely alkalommal tiszteletbeli elnökké választotta: lilibi Gál Domokos, szeretett vármegyei alispánt; elnököigazgatóvá: Gyöngyössi Istvánt, rendezővé: Vitélyos Belát, jegyzővé, Csukina Simont, pénztárossá Máriássy Etelkát és ellenőrré Török Vilmost, ezen kívül 4 direktoriumi tagot. Egyszersmind elhatározta ezen gyűlésen egy alapszabály-javaslat kidolgozását, melyre bizottságot küld ki, s egyúttal előkészületre kitézte „A k ö n y v t á r n o k” című négy felvonásos vígjátékot, mely márczius 7-én lesz előadandó, továbbá megállapította a márczius 15-iki ünnepély sorrendjét, mely állani fog énekből, szavalat- és felolvasásból.

— **Munkács tiszteleltéje.** Munkácsy Mihály tudvalevőleg az új országgház képviselőházi terme számára nagyszabású képet fest, mely a honfoglalás tényét fogja megörökíteni. A művész és az országgház építő-bizottsága között — mint értesültünk — már létrejött a szerződés, melynek értelmében a mester e művétért kétszázezer frankot kap.

— **Haldokló főpap.** Résztvétel értesültünk, hogy a már régebb idő óta betegeskedő Supka Jeromos zirci főpátnak állapota pár nap óta reménytelenül vált s környezete minden órában el van készülve a katasztrófa bekövetkezésére.

— **Az ev. ref. konvent** br. Vay Miklós elnök április 6-ára hívta össze a fővárosba. A tanácskozások ápr. 7-én kezdődnek.

— **Mibe kerül hetvenöt millió franknak a szállítása.** Egy londoni távirat arról értesít, hogy az angol bank a napokban küldte vissza a francia banknak a három hó előtt kölcsön vett 75 millió aranyfrankot. Ezt a rengeteg összeget aranyrudak fizették vissza az angolok s a szállítást meg a biztosítást összesen 28,685 frankot fizettek. A zárt ládákból szállított aranyrudak súlya körülbelül husz tonna volt.

— **Érdekes felfedezés.** Egy orosz újság azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy Krassnowodsk kerületen 25,000 embert találtak, kik az adóvekből meg a népszámlálási iverből teljesen hiányoztak és így természetesen adót sem fizettek. Ezt az érdekes felfedezést egy kertilei főnök tette, ki a felfedezett terület revíziójával volt megbízva. A czár legújabb alattvalói most külön adót is fizetnek, mely fejenként 6 rubel lesz.

— **Nagy tűz a newyorki főpostán.** A newyork főpostán tegnap épen akkor támadt tűz, mikor a személyzet a „Celtic” gőzzel Európából érkezett küldeményeket osztályozta. A leveleket megmentették, de a hírlapok nagyszámú darabok elégtek. Néhány újságkierdő fü égési sebeket szenvedett. A tűz úgy támadt, hogy a villamos drótok véletlenül valami gyúlékony tárgyhöz értek.

— Elvesztett folyó hó 14-én (szombaton) délután 5-6 óra között k. Magyar utca 10 sz. háztól a plébania-palota végéig (B Monostor u.) tartó uton egy acél női pénztárca apró láncszemekből fűzött Tartalma volt 2 dr. 1 frtos bankó; néhány hatos (piczula) 1 dr. 5 ös levél bélyeg; 1 nyugta 1 frt. néhány król szol. A lelkiismeretes megtaláló kérietik a rendőrségnek vagy k. Magyar u. 10 ik sz. alatt kézbesíteni, hol illő jutalmát veszi. Megjegyeztetik, hogy a fennevezett tárca kedves emlék volt.

A szerkesztő postája.

Több színházlátogatónak. Dráma és színvű közt csak nyelvi különbség van. Az egyik elnevezés magyar, a másik idegen. A dráma a tragédia és a komédia között áll; magyarul: a színmű, a szomorú játék és a vígjáték között E szerint népszínmű népráma között nincs különbség az iskolai osztályozás terén. A közhasználat azonban azt a különbséget szokta tenni, hogy azon népies tárgyú színműveket, melyekben dalok is fordulnak elő: népszínműnek nevezi; azokat pedig, melyekben dalok nem fordulnak elő: néprámnak. E közhasználat elnevezésnek semmi tudományos alapja nem lévén: Judit asszony épen o y an joggal nevezhető népszínműnek, mint néprámnak.

KÖZGAZDASÁG.

Az erdélyi gazd. egylet és az erdélyrészi cukor-répa termelés ügye.

Értesültünk szerint az erdélyi gazdasági egylet igazgató-választmányja legutóbbi ülésében intézkedett arról, hogy az egylet most évi közgyűlésének határozata értelmében az egylet kebelében egy, a cukorrépa termelési szakosztály alakításának.

Az erdélyi gazdasági egylet, közgazdaságunk valamennyi fontos kérdését éber figyelemmel kísérő elnökét, teljes elismeréssel leti meg, a szóban forgó szakosztály létesítése körül tanusított készségéért; az igazgató-választmány pedig ez alkalommal is bebizonyította, hogy a cukorrépa termelés ügyén

fontossága szerint méltányolni tudja s a hatalmában álló minden eszközzel előmozdítani törekszik. Az erdélyi részek áldott földjében termelhető növények között csakugyan egy sincs, mely a mezőgazdaság és ezzel kapcsolva az állattenyésztés felvirágztatására s egy sok millió forint forgalmat előidézhető iparág megteremtésére a cukorrépánál alkalmasabb lenne.

Magyarország mezőgazdasága abban a szerencsés helyzetben van már, hogy nem kell külsőországi példákat idézni, ha a cukorrépa termelésnek a mezőgazdaság minden ágára való gyors és reformáló hatását bizonyítani akarjuk.

A talaj okszerű megművelése, a vetőmag czélszerű megválasztása, a kikelt növények helyes ápolása, a talaj termő erejének gazdagabb trágyával való fentartása és fokozása, rohamosan hódított tért hazánkban és mindama vidékeken, hol a cukorrépa termelést felkarolták. A cukorrépa az okszerű növénytermelés alaptételének szem előtt tartására és követelésére kényszeríti — nolens, volens — a gazdát: ezen az uton fejleszti a mezőgazdasági kultúrát és nemcsak jobb módra segíti hanem egyúttal civilizálja is a népet. A cukorrépa termelés nyomában felvirágzik az állattenyésztés is, mert a jól művelt gazdagabb talaj bőven termi a takarmányt; ezzel függetleníti az állatállományt az idő szeszélyeitől s elegendő mennyiség és teli takarmányt biztosítva, lehetővé teszi az egyforma és bővebb takarmányozást, az igényesebb de aztán jobban termelő tehát értékesebb állatok tartását.

Ezeket a factumokat tekintve véve tájékozatlanságot árulna el az, ki a cukorrépa termelés közgazdasági hasznát, egyedül a termelt cukor répa eladásából befolyt jövedelem szerint mérlegelné. Nagy körre kiterjedő és mélyre ható jótékony befolyása van e növény művelésének az összes mezőgazdaságra s ezért a turnusba való felvétele még akkor is javasolható ha előreláthatólag nem hajt nagyobb tiszta jövedelmet annál a növénynél, melynek helyét elfoglalta, illetőleg a melynek művelését megszorították.

Ilyen alapon okoskodva jól felfogott érdekeink parancsolják, hogy a cukorrépa-termelést az erdélyi részekben is lehetőleg kiterjesszük az elősorolt okok mellett azért is, hogy több munkás kéznek állandóbb és jövedelmezőbb foglalkozást biztosítva, az erdélyi munkásoknak a szomszédos idegen országokba való kiözönlését ezen az uton is korlátozzuk. Minthogy pedig az erdélyi gazdasági egylet kebelében létesíteni szándékolt cukorrépa-termelési szakosztálynak bizonyára az leendő főcélja, hogy a cukorrépa-termelést az erdélyi részekben minden lehető módon előmozdítsa, a termelés útjában álló akadályokat elhárítsa és a gazdákat a cukorrépa-termelés sok águ kérdésében gyámolítsa: örömmel üdvözlöljük ez eszmét és ha majd testet öltött, figyelemmel fogjuk kísérni a szakosztály működését. Most pedig, hogy propagandát csináljunk érdekében és a gazdaközönséget tájékoztassuk a felől, hogy hát mi is lehet egy ilyen intézmény feladata, megkísérjük a külföldön működő cukorrépa-termelési szövetkezetek munkaprogramját néhány pontban megismertetni:

1. A cukorgyárak rayonjába eső vidékek gazdáit a termelésre buzdítani. A cukorrépa művelésére alkalmasnak mutakozó vidékeken termelési kísérletet eszközölni. Uj cukorgyárak létesítésére közhatalni.

2. A cukorrépa termelés meghonosodását gátoló vagy jövedelmezőségét csökkentő akadályokat felkutatni, megismerni és elnyesztéstükre a szükséges lépéseket megtenni.

3. A cukorrépa-művelés fortélyaira figyelmeztetni a termelőket és a tanácskérőknek felvilágosítással szolgálni, a művelés terén felmerült újításokat figyelemmel kísérni és a nálunk is ajánlható eljárásokat publikálni; a szükséges és ajánlható gépeket és eszközöket tanulmányozni, ezekkel esetleg kísérleteket tétetni és beszerzésüket közvetíteni; repáturusokat tervezni és ajánlani; különféle repa fajtákkal kísérleteket tétetni, az eredményeket közölni és a magvak beszerzését közvetíteni; a repamag termelésre ösztönözni a gazdákat és a termelő mag elarusítását közvetíteni; trágyázási kísérleteket eszközölni, műtrágyákat ajánlani és nagyban beszerezni, repa analíziseket eszközölni.

4. Peres ügyekben a termelőket tanácsal szolgálni. A termelőket a gyárral szemben képviselni stb.

Végezetül csak annyit kívánunk még megjegyezni, hogy egy a fenti pontokban körvonalozott működési körrel bíró intézményre, az erdélyi részekben főleg azért van nagy szükség, mivel gazdáink zöme ujoncz lévén a cukorrépa termelés terén egy bátorító, tanácsadó, közben járó testületet nem nélkülözhet.

Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvárt, csütörtök febr. 19-én
A magyar ciklus befejező előadása.

Ünnepi nyitány. Irta Serly Lajos Előadja a zenekar

—
Zrínyi esküje.

Jókai Mór „Szigetvári vértanúk” című drámájának első felvonása

SEMELEK:

Zrínyi Miklós E Kovács Juranics Fenyvesi Mária Delly E Anna Szerény Gy. Csáky Szentgyörgyi Szecsődy Váradi M. Patatsits Gál Földesi Bajomi Haday Istvánffy. Serénk Török K. Szelim Ivánfi

Temetés külföldön. Költemény, Zichy Géza gr. Előadja Ditróné M.

Ezt követi

A FOGADÁS.

Alkalmi tréfa a magyar ciklus befejezésére 1. felvonásban Irta: Járó Kélt

Magyar János Szentgyörgyi Trézsi felesége Krasznáné Erzs. lányuk Gerő Lina Laczi Várdai M. Parányossy, Megyeri Kunigunda Láng E. Szolgálo Kiss K.

Történelk Kolozsvárt

Nyitány a „Névtelen hősök” dalműhöz Irta Erkel Ferencz Előadja a zenekar.

Végül:
A függöny legördül!

Epilog a magyar ciklus hoz, Irta Hegedűs István Előadja Ivánfi Jenő

Záró képlet

Kezdeté 7 órakor.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” eredeti távirata.)
Áru tariffa ügye.

Bpest, febr. 18.

A képviselőház mai ülésének végén Baross Gábor miniszter válaszolt Polonyi Géza interpellációjára. — Kijelenti, hogy az áru tariffa hatályát nem terjesztette ki az osztrák árukra. A vasuti politika kudarcot nem szenvedett, mert nyerterményeinknek a nyugati piac is megszerzettetett.

A ház a választ helyesléssel tudomásul veszi.

Primási székhely.

Budapest, február 18.

Andrássy Manó a kultuszminiszterhez interpellatiót lntézet, a melyben kéri a minisztert, hogy a primási székhely helyezettessék át Budapestre.

Csáky Albin gróf miniszter tájékoztatva válaszolván, kijelenti, hogy az ügy tanulmányozására bizottságot küldött ki.

A primási székhely az új primás kinevezés előtt Budapestre áthelyeztetik.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyilttér*)

Nyilatkozat.

Adler Samu ur elég aljas ahhoz, hogy rólam a valósággal homlokegyenest ellenkező dolgokat terjesztzen nem áltaja.

Lovagias uton töle elégtételt azért nem vehetek, mert a kezembe levő nyilatkozat miatt őt lovagias embernek nem tartom.

Jacobi Fülöp.

Elismerés.

A „Magyar-Francia biztosító részvénytársaság”-nál 5000 frtos életbiztosítási kötvényhez tartozó igényjegyek közül az 5207-22041 számú a f. évi január hó 31-én tartott sorsolás alkalmával kihuztatón, nevezett társaság „erdélyrészi vezérigynöksége” a szükséges okmányok betérjesztése után ma készpénzben kifizette a fentebbi kihuzott igényjegyenek megfelelő 1000 frt azaz o. é. Egy ezer forintot.

Szívesen elismerem a „Magyar-Francia biztosító részvénytársaság” gyors eljárását és egyidejűleg ajánlom a közönségnek a sorsolással egybekötött biztosítási módozatot.

Kelt Kolozsvárt, 1891 február hó.

Dr. Lechner Károly

egyetemi tanár.

Regale

kártalanítási kötvényeket, valamint ilyenekre szóló és két évi kamatszelvevényvel ellátott

utalványokat

a hiv. árfolyam alapján a legmagasabb árban fizetem.

Együttal bátor vagyok figyelmeztetni hogy az 1891-ik év folyamában a forgalomban levő

5 százalékos magy. papir járadék kötvényeknek egy részén az utolsó szelvény kerül beváltásra.

Ennek esedékessége után, csupán a szelvényutalványok benyújtása ellenében, új szelvény-ívek fognak kiadattni, melyeknek beszerzését készséggel közvetitem.

FOLLY VICTOR,

Kolozsvárt.

*) E rovat alatti közleményekért semmi felelőséget nem vállalunk.

Szerk.

H i r d e t é s e k.

H I R D E T M É N Y.

A

Mócs vidéki takarékpénztár részvénytársulat II-ik ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1891. évi Március hó 8. napján délelőtt 9 órakor

fogja megtartani

saját helyiségében,

melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak, azon megjegyzéssel, miszerint az alapszabályok 20. §-a értelmében: „a közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőző év utolsó napjáig nevére átiratott s a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a társulat pénztáránál még le nem járt szelvényeivel együtt letétetett.”

TÁRGYSOROZAT:

174. (2-3)

- 1.) Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1890. üzletéről.
- 2.) A zárszámadások felülvizsgálása és a vagyonmérleg megállapítása.
- 3.) A nyereség felosztása és az osztalék meghatározása.
- 4.) Az alapszabályok 19. §-a értelmében beadott indítványok tárgyalása.

Mócs, 1891. február 15.

Az igazgatóság.

Szórakozás a téli estékre!

Minden egyén

képes egész társaságot vagy ismerőseit a legfenségesben mulattatni **finom frappans bűvészeti mutatványokkal, készülék nélkül, gyorsan keresztül vihető.**

Sok új látványosság 70 jelenetben.

Közelebbi felvilágosítással ingyen szolgál:

FEHÉR E. BUDAPEST,
Andrássy ut 35.

11. (19-20)

Eddig fölülmulthatatlan!

Maager Vilmos-féle valódi tisztított

Dorsmájolaj

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama esetekben, melyeknél az orvos az **egész testi szervezet**, különösen a **mell és tüdő erősítését**, a **test súlyának gyarapodását**, a **nedvek javítását**, valamint általában a **vér tisztítását** el akarja érni.

Egy üveg ára 1 frt és kapható a gyári raktárban Bécsben, III. kerület Heumarkt 3., valamint

az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszer-tárában.

Kolozsvárt kapható: WOLFF J., SZÉKY MIKLÓS, BIRÓ JÁNOS, Dr. EMER B., A. WALENTINI, LUDWIG PALÓCZY gyógyszerész uraknál; továbbá GERGELY FERENCZ, KÓNYA SÁNDOR és MISSELBACHER J. B. keresk. uraknál.

8. (14-18)

KERESTETIK GAZDASÁGI ISPÁN

ÉS

GAZDATISZT.

Tudósítás: **Csiky Lukács** ur kereskedésében Kolozsvárt.

164.

(2-3)

Felállás mellett teljes és igazságos méret és súly.

Alólírottaknak van szerencsájuk a nagyérdemű és különösen helybeli közönségnek nagybecsű figyelmébe ajánlani, miszerint — a fabeszerezés körül eddig tapasztalt nehézségeket teljesen orvoslandó — sikerült nekünk a **vasuti indóház mellett** (volt Szentjánosi-féle) telken egy

GŐZFÜRÉSZDÉVEL

egybekötött

TÜZIFA NAGY RAKTÁRT

létesíteni, hol ugyanis bármely időben (bátran mondhatjuk, ma a legjobb) **száraz nem usztatott bükkfa**, a következő minőségben és árák mellett megrendelhető:

4 köbméter (1 öl) hasábfa házhoz szállítva 10 frt.
Ugyanezen mennyiség, tetszés szerint felvágva, házhoz szállítva 11
1 mtr. mázsa felvágott fa 70 kr.
1 kocsi, 100 métermázsa hivatalosan lemérve 54 frt.

Azon szerencsés helyzetben vagyunk, a t. fogyasztó közönségnek még azon kényelemmel is szolgálhatni, hogy a nálunk vásárolt fát ott helyett, a gőzerőre berendezett fűrészdénkben azonnal (30 percenként egy ölet) tetszés szerinti darabokra felvágatjuk és ily állapotban saját, e célra berendezett kocsikkal szállítjuk házhoz.

Kiváló tisztelettel

WEISZ és MAYER.

12. (18-20)

Megrendelhető: **WEISZ IZSA** urnál Belközép-utca 15. szám.

BÉRBE ADÓ SZÁLLODA KOLOZSVÁRTT.

A kolozsvári főtéren levő nagy szálloda, mely eddig „**PANNONIA-SZÁLLODA**” néven volt ismeretes és most új nevet fog kapni, — egész ujon átalakítva, a modern igényeknek megfelelő újításokkal

1891. évi augusztus hó 1-től fogva

következő 14 évre

BÉRBE ADÓ.

Az átalakítás mérvét mutatja az, hogy a munkálatok **42.000 forintba** kerülnek s a bérlo ugyszólván egész új szállodát fog kapni.

A szálloda, mely Kolozsvár város legélénkebb központján fekszik — összesen **36 szobából áll és 2 étteremmel** lesz ellátva.

A bérbe vétel iránt értekezhetni Kolozsvárt **Biasini Sándor és Medgyesy és Nyegrutz** kereskedőkkel.

177. (1-1)

Tüzifa eladás.

KOLOZSVÁR mellett,

a Sztolnai telken fekvő erdőből, annak kiürítése végett

1150 köbmtr. fa és 650 rakás ág olcsó árban eladó.

Értekezhetni az eladás iránt: **LINGNER P. GYÖRGY** urnál Segesváron.

175.

(2-2)

LEGRÉGIBB VIRÁG-ÜZLET KOLOZSVÁRTT.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy

Belhidutozai virág-üzletemben

minden alkalomra **Csokrok és Koszorúk** és más mindennemű kiegészítetek a jelen korban ismert legfinomabb élő virágokból és szakavatott kitűnő ízléssel állittatnak össze, oly olcsó áráért hogy az érte járó összeget számítva, azt egyik fővárosi czég sem képes fölülmulni.

Menyasszonyi-, bál- és egyéb alkalmi Csokrokhoz való

Atlasz-csipke és más mindennemű tartóim nagy választékban áll, a miért virág-üzletem alig néhány lépésnyivel távolabb van a Főtértől, de berendezve és a kiszolgáltattott munkák a legdúsabbak. — Fölkérem a n. é. közönséget, kik még üzletem kiszolgáltatásában ismeretlenek, forduljanak hozzám bármilyen szakmába tartozó megrendelésekkel, biztosítom a leglekiismeretesebb és pontos kiszolgálásról; különösen a vidéki megrendelések felettle jó móddal személyes felügyeiletem mellett történnek.

Szíves pártfogásukat kérve, vagyok tisztelettel: **FARKAS ANTAL,** mű- és kereskedelmi kertész Kolozsvártt.

18. Virág-üzlet: **Belhid-utca 7. szám, a Hungária épületében.** (13-15)

Rózsa- és növénytelepem pedig a Foleki utca 23. sz., a vámház mellett, Tauffer Ferenc-féle kertészet helyén.

Üzletmegszüntetés miatt általános végeladás!!!

A n. é. közönség szives tudomására kívánom hozni, hogy üzletemet Fötér gr. Teleky-ház alatt teljesen felhagyni szándékom, mely cél elérése végett „**hatósági engedély mellett**”

általános Végeladást rendezek.

Hogy célomat mihamarább elérjem, az árakat a beszerzési áron alulra tettem; úgy hogy bárki szükségletét női- és férfiruha kelmék, disztések, selyem- és bársony-kelmék, vászonnemű, mindenféle Chifonok, asztalneműek, creton és parchentek, zsebkendők, paplan, mátrác, pokrócz, Jäger-féle alsó-ruhák, gyapju-, hárász- és selyemkendők, nyakkendő, esőtartó, miderek, csipkenemű, szalag, béllésneműek és sok elé nem sorolható rövidáru cikkekben eddig elő nem fordult olcsó árakban nálam szerezheti be.

Ez alkalommal felkérem mindazon tisztelt vevőimet, kiknek folyószámlájok rendezve nincs, mielőbb kifizetni sziveskedjenek.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

teljes tisztelettel

GÁMENTZY JÁNOS.

9. (23-50)

Szabott árak!!!

Készpénz fizetéssel.